

Ny forståelse av preeklampsi

Kvinner som har ugunstig hjerte- og karprofil før svangerskapet, har økt risiko for preeklampsi. Det viser ny norsk forskning.

Kvinner med preeklampsi har økt risiko for hjerte- og karsykdom senere i livet, men det er uklart om dette skyldes forhold i svangerskapet eller om kvinnene har en ugunstig hjerte- og karprofil allerede før svangerskapet.

Norske forskere har nå undersøkt om risikofaktorer for hjerte- og karsykdom målt opptil flere år før graviditeten var forbundet med preeklampsi i svangerskapet (1). Data fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT-2), som ble gjennomført i årene 1995–97, ble koblet til Medisinsk fødselsregister.

3 494 kvinner hadde hatt minst én graviditet med ett foster etter at de hadde deltatt i HUNT-2. Av disse hadde 133 (3,8 %) fått diagnosen preeklampsi. I analysene ble det justert for kvinnens alder, røyking, tidligere preeklampsi, utdanning, sosioøkonomisk status og tid fra deltakelse i HUNT-2 til fødsel.

– Vi fant en sterk, positiv sammenheng mellom systolisk og diastolisk blodtrykk og risiko for preeklampsi. Kvinner med systolisk blodtrykk over 130 mm Hg målt inntil flere år før konsepsjon hadde mer enn sju ganger høyere risiko for preeklampsi sammenliknet med kvinner som hadde systolisk blodtrykk under 111 mm Hg, sier Elisabeth B. Magnussen ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

– Resultatene viste også at risikoen for preeklampsi økte med økende nivåer av serum-totalkolesterol og serum-triglyserider, og med økende kroppsmasseindeks. For kvinner som hadde en førstegradsslektning med hypertensjon, diabetes eller som hadde gjennomgått hjerteinfarkt, var risi-

Pål R. Romundstad og Elisabeth B. Magnussen, siste- og førsteforfatter på artikkelen. Foto Siv Tone Natland

koen for preeklampsi fordoblet sammenliknet med kvinner uten slik familiebelastning.

Resultatene tyder på at en ugunstig hjerte- og karprofil før graviditeten øker risikoen for preeklampsi i svangerskapet, og kanskje kan dette også forklare den preeklampsirelaterte økte risikoen for hjerte- og karsykdom senere i livet, sier Magnussen.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

- Litteratur**
1. Magnussen EB, Vatten LJ, Lund-Nilsen TI et al. Prepregnancy cardiovascular risk factors as predictors of pre-eclampsia: population based cohort study. *BMJ* 2007; 335: 978–81.

Forskning på preeklampsi

Artikkelen er skrevet av én britisk og fem norske forskere.

Artikkelen er basert på et samarbeid mellom forskere ved Institutt for samfunnsmedisin, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og Department of Social Medicine, Bristol University. De samarbeider også tett med Medisinsk fødselsregister i Bergen og Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT).

Førsteforfatteren er gynekolog og startet sitt doktorgradsarbeid ved Institutt for samfunnsmedisin i 2006. Artikkelen inngår i dette arbeidet, med førsteamanuensis Pål Richard Romundstad som hovedveileder.

Ordforklaringer

Preeklampsi: Preeklampsi er en av de mest alvorlige svangerskapskomplikasjonene. Etiologien er multifaktoriell. Svangerskapsforgiftning forekommer i 3–5 % av alle svangerskap. Tilstanden er definert ved blodtrykk $\geq 140/90$ mm Hg etter 20. svangerskapsuke og proteinuri $\geq 0,3$ g per døgn (≥ 1 positivt utslag på urinstiks) målt minst to ganger med 4–6 timers intervall.

HUNT: Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag er Norges største samling av helseopplysninger om en befolkning. Data er fremskaffet gjennom to befolkningsundersøkelser, HUNT-1 (1984–86) og HUNT-2 (1995–97). Mer enn 90 000 personer har samtykket til at anonymiserte helseopplysninger kan gjøres tilgjengelig for godkjente forskningsprosjekter, og 60 000 har avgitt blodprøver. HUNT-3 skal gjennomføres i 2006–08 (www.hunt.no).

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

www.tidsskriftet.no/norskforskning

Artikkelen ble publisert først på nett 1.11.2007 i *BMJ*, som regnes som en av de «fem store» innen medisinsk publisering ved siden av *New England Journal of Medicine*, *JAMA*, *Annals of Internal Medicine* og *The Lancet*.